

Engelskan dämpar lusten att lära ytterligare språk

Motivationen för att lära sig främmande språk, utöver engelska, har länge varit i dalande i Sverige. En avhandling vid Göteborgs universitet visar att en bidragande orsak till detta kan vara att engelska används som resurs vid inläringen av franska, spanska och tyska.

I engelskspråkiga länder som USA och Storbritannien läser allt färre ungdomar ett främmande språk. De anser att de inte behöver det. De har inte lust; engelska är ju hela världens språk och det räcker med det. I Sverige försöker regeringen, bland annat genom nya meritvärdesregler, uppmuntra ungas studier i främmande språk i grundskolan och i gymnasieskolan.

I sin studie har Alastair Henry, doktorand vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid Göteborgs universitet och anställd vid Högskolan Väst, via enkäter och intervjuer studerat bland annat effekten av att engelska används som ett stöd vid undervisningen i franska, spanska och tyska.

- Det kan vara en bidragande faktor till varför motivationen för att läsa moderna språk försämras och varför skolelever upplever att de aldrig kommer någonsans med sin språkinläring, jämfört med vad de gör med sin engelska, säger Alastair Henry.

När man läser, lyssnar till eller skriver texter i moderna språk kan man förvisso få mycket draghjälp av engelskan.

- Man känner igen liknande ord och fraser på engelska och lärarna uppmuntrar ofta elever att utnyttja sina kunskaper i engelska som ett stöd när de kämpar med franska, spanska eller tyska. Men användningen av engelska i den bemärkelsen innebär att elevens engelskspråkiga självbild blir kognitivt aktiv under lektionen, säger Alastair Henry.

I det läget, menar han, blir det oundvikligt att eleverna gör jämförelser mellan sina olika språkliga självbilder. I den jämförelsen blir bilden av eleven själv som en som i framtiden kommer att kunna kommunicera i målspråket franska, spanska eller tyska lidande. Det i sin tur har en negativ effekt på motivationen.

I intervjuerna har Alastair Henry upptäckt att de elever som däremot är framgångsrika i sina studier av moderna språk ofta använder sig av strategier för att motverka engelskans negativa påverkan.

- Det handlar om att eleverna har blivit medvetna om att det är problematiskt att göra jämförelser mellan de egna språkliga självbilderna, säger han. Han menar att det är viktigt att lärare arbetar aktivt med att hjälpa elever utveckla sådana strategier och de även arbetar med förstärkning av elevers franska/spanska/tyska språkliga självbilder.

- Till exempel kan man förstärka den tredjespråkliga självbilden genom samma metod som bland annat idrottscoacher gör när de ber sina idrottare skapa framtida bilder från när de är framgångsrika, säger Alastair Henry.

Enligt Henry är det viktigt att lärare i moderna språk är medvetna om att samspelet med engelskan är komplicerat och inte alltid av godo vid inläringen av ett tredje språk.

Läs avhandlingen: <http://gupea.ub.gu.se/handle/2077/28132>

För mer information:

Alastair Henry, e-post: alastair.henry@hv.se, telefon: 0520-223786, 0709-658984

Alastair Henry lägger fram sin avhandling *L3 Motivation* vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik, Göteborgs universitet.
Disputationen sker fredag 16 mars, kl 10.00 i sal AK2 136, Pedagogen hus A, källarplan, Västra Hamngatan 25, Göteborg.